

নামতী-আই ।

—••:~:••—

৩ দিবাকৰ ছুৰবাৰ দ্বাৰা সংগৃহীত ।

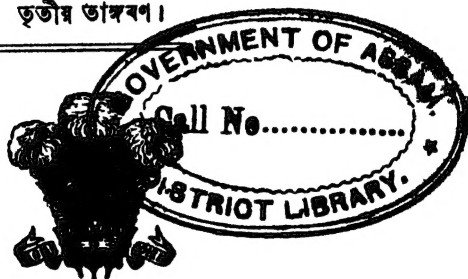
DISTRICT LIBRARY
ও (HEM BARUA COLLECTION)
TEZPUR.

শ্রীশিবনাথ ভট্টাচার্য দ্বাৰা

প্রকাশিত ।

ডিব্ৰুগড় ।

তৃতীয় ভাস্কৰণ ।

কলিকাতা.

৬নং কলেজ-স্কোয়ার “সাম্য-যন্ত্ৰত”

মেথ আবদুল লতিফ দ্বাৰা

ছপা কৰা হ’ল

প্রার্থনা ।

—••••—

বিয়ার নাম ভাগ ভাগ কৈ দি নামৰ যাতো বেলগ্ বেলগ্
দিয়া হৈছে, যদি কোনৰে সেই নামত সেই জাত লগাই ভাল
নেপাই অহুগ্ৰহ কৰি তেওঁবিলাকে “নামতী আইক” দোষ নিদি
নিজে ভাল পোৱা জাতেৰে যেন সেই নাম গায় ইতি ।

নিবেদক

শ্রীদিবাকৰ হুৰবা ।

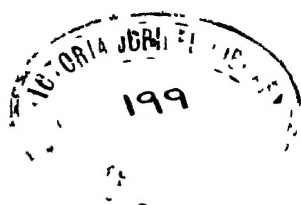
এই পুথি খনি মই বহুত পুৰুষাৰ্থেৰে সংগ্ৰহ কৰি ইয়াৰ
উপযুক্ত মূল্য লৈ ডিব্ৰুগড় নিবাসী শ্রীযুক্ত শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য
মহাশয়ক ইয়াৰ স্বত্ব বিক্ৰি কৰিলোঁ। এই পুথিত মোৰ নামৰ
বাজে আৰু কোনো প্ৰকাৰৰ স্বত্ব নেথাকিল ইতি ।

ডিব্ৰুগড়,

১লা নবেম্বৰ ১৮৯৮ ।

}

শ্রীদিবাকৰ হুৰবা ।

পাতনি ।

—:~:—

আজি কালি আমাৰ দেশত, বিয়া হলে বোৱাৰী ও জিৱৰী
বিলাকে নামতীৰ অভাবে, নাম গোৱাত আহকাল পাই বিয়া-
লৈকে নোযোৱা হৈছে, সেই দেখি তেওঁবিলাকৰ সেই দুখ দুৰ
কৰিবৰ নিমিত্তে অতি আগ্ৰহ কৰি ছাপা কৰাই এই নামতী আই
আগ বঢ়ালো। যদি সকলোৱে মৰম কৰি তেওঁক ওচৰ ছপাই লৈ
কোনে এখন বিয়াত বহে, বোধ কৰে। তেওৰ সহায়তে
আপোনালোকে ৰাত্ৰাত্ৰাত্ৰ কৰি মিঠা স্নেহেৰে নাম গাই সভা
মোহিত কৰিব পাৰিব। নামৰ জাত বা বিয়া নাম শিকিবলৈ
কাৰো ওচৰলৈ যাব নেলাগে এই নামতী আইৰ, সহায় ললেই
বিয়াৰ নাম শিকিব পাৰিব। নামতী আইয়ে আপোনালোকৰ
একে সাৱিত বহিবলৈ পালেই মোৰ পৰিশ্ৰমৰ সাৰ্থক হল বুলি
ভাবিব পাৰিম। ইতি

একান্ত বাধ্য

শ্ৰীদিবাকৰ দুৱৰা।

বিষয় ।

—:~:—

“নামতী আইয়ে” কি কি জানে চাওক : -	পৃষ্ঠাক ।
১। নোবাই তোলনি বিয়া নাম	... ১
২। জোষণ পিন্ধোরা নাম	... ৩
৩। মূবত তেল দিয়া নাম	} ... ৬
৪। পানী তুলিবলৈ যোরা নাম	
৫। পানী তুলি উত্তি আহোতে গোরা নাম	... ৯
৬। ছালত পানী দিয়া নাম	... ১১
৭। মবললৈ সোমোরা নাম	} ... ১২
৮। নোবনি ঘবলৈ যোরা নাম	
৯। নোবনি ঘবত গোরা নাম	... ১৩
১০। মূবত চাউল দিয়া নাম	... ১৮
১১। মবলত বহি গোরা নাম	... ২০
১২। গাঠিয়ন খুন্দা নাম	... ৩৮
১৩। দৈয়ন দিয়া নাম	... ৪০
১৪। দবা সভাওঁতে গোরা নাম	... ৪১
১৫। দবা ওলাই আহোতে গোরা নাম	... ৪৩
১৬। দবা আহোতে বাটত গোরা নাম	... ৪৫
১৭। কলব গুৰিত গোরা নাম	... ৫০
১৮। দবা আদবিবলৈ যোরা নাম	... ৫১
১৯। সুরাণ্ডি তুলিবলৈ যোরা নাম	... ৫২
২০। হোমব সভালৈ যোরা নাম	... ৫৩
২১। হোমব সভাত গোরা নাম	... ৫৫
২২। মুখ চান্দলি ভজা নাম	... ৬৫
২৩। যোবা নাম	... ৬৬
২৪। দবা ভিতবলৈ যোরা নাম	... ৬৯
২৫। কটাৰি সলাওঁতে গোরা নাম	... ৭০
২৬। দবা ও কড়া ঘবলৈ উত্তি আহোতে গোরা নাম	৭১

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

নামতী-আই ।

(১) নোৰাঁই তোলনি বিয়াৰ নাম ।

হাতি কৰে ডোল ডোপ্
ঘোঁৰাব সজাব ।

বাণ বজাব ঘৰে আজি
কিহবে জঞ্জাল ।

অলপ ম -তিয়া উষা
হইছে কল্লা কাল ।

বাণ বজাব ঘৰে আজি

নকৰা জঞ্জাল ॥

DISTRICT LIBRARY
—(HEM BARUA COLLECTION)

সালত এড়িল

TEZPUR.

ছেলেং সাত্তে কাঠি

ঐ বাম ! জটবত এবিলা পাঁজি হে ।

এইনো সাত দিনে

কি বন কবিলা

ঐ বাম ! কোচত পানী লৰা বাছি হে ।

আবেলি বেগিকা

কনাই হুগিয়াবা

ঐ বাম ! ছিলাই ধাপে মাৰি নিব হে ।

ছিলাই খাপে মাৰি

মদাৰত তুলিব

ঐ বাম ! বুঢ়ীমাক মাৰিব কান্দি হে ।

এজনী বুঢ়ী মাক

লেবেলী ঠেবেলী

ঐ বাম ! এজনী বুঢ়ীমাক কলী হে ।

আইটীৰ বিম্বাটেল

আঠেৰ্ণ ভাজিবটেল

ঐ বাম ! আনে গজ পুৰৰ বালি হে ।

গজে গজ পুৰত

বগাই বজে পুৰত

ঐ বাম ! পেলাই গুৰাহাটিত কলি হে ।

আঠেৰ্ণ ধান সাঁচিলে

টোপোলা টোপোলে

ঐ বাম ! মাৰে জীয়েৰে খাবা হে ।

ধানৰে বাধক

জন্মতী গাভৰু

ঐ বাম ! কিয় অতপালি হলি হে ।

দাৰকাৰ কৃষ্ণৰ

কপাল হল মুকলি

ঐ বাম ! অলপত কল্লাকাল হলি হে ।

কতক কনাই কঁকাল

লোৱা আই আইটী

ঐ বাম ! গোহালী সাজিব কোনে হে ।

বহুত অঞ্জলিয়া

পৈয়েব ধেমেলীয়া

ঐ বাম ! আৰ্জি পুহিব কোনে হে ।

কনাই কোলা লঁৰতী

খপৰাই বহঁতি

ঐ বাম ! কনাই লৈ আনিছ কিয় হে ।

কনাই লৈ আধলি

মাকলৈ মাদলি

ঐ বাম ! বাইজলৈ তামোল পান লাগে হে !

থুপি থুপি

নেমুটেকা

বজাবৰে লোন ।

আমাৰ আইদেওক সজাই থৈছে

যেনে পুৰ্ণিমাৰ জোন ॥

(২) জোৰণ পিকোৱা নাম ।

ইয়ে বাধা ! কি মনি সাজেবে

ইয়ে বাধা ! কি মনি আনিছা

কল্লিগী অ দেও ! লই আহা বাছি পিছাও ।

ইয়ে বাধা ! সোনাৰি সালতে

ইয়ে বাধা ! সাদিন টিকে টিকাই

কল্লিগী অ দেও ॥ আইদেওৰ হাতলৈ থাক ।

ইয়ে বাধা ! মনতে অসন্তোষ

ইয়ে বাধা ! নকৰা আইদেও

কল্লিগী অ দেও ! তুমি হবা আগাসৰ লাক ॥

ইয়ে বাধা ! স্নবৰ্ণৰ খাটতে
 ইয়ে বাধা ! আইদেও শুইয়াছে
 কল্পিণী অ দেও ! ই কথা মনতে নাই ।
 ইয়ে বাধা ! লাথৰ বাথৰ কৰি
 ইয়ে বাধা ! আইটীৰ বাইদেউক
 কল্পিণী অ দেও ! লাহেকৈ যগোৱা গই ॥
 ইয়ে বাধা ! মাৰৰ অলঙ্কাৰ
 ইয়ে বাধা ! থোৱা ঐ আইটি
 কল্পিণী অ দেও ! ককাই দেওৰ অলঙ্কাৰ থোৱা
 ইয়ে বাধা ! তোমাৰ নিজ ঘৰৰ
 ইয়ে বাধা ! অলঙ্কাৰ আনিছে
 কল্পিণী অ দেও ! হাত কৰ যোৰেটৈ ধোৱা ॥
 ইয়ে বাধা ! ভেকুৰি গছতে
 ইয়ে বাধা ! মেকুৰি উঠিলে
 কল্পিণী অ দেও ! ছলকাই ভাগিলে ডাল ।
 ইয়ে বাধা ! আইদেওৰ হাতলৈ
 ইয়ে বাধা ! কি থাক আনিছা
 কল্পিণী অ দেও ! ঢেকিৰ ওল দিবলৈ জাল ॥
 ইয়ে বাধা ! ওপৰৰ কুকুৰাই
 ইয়ে বাধা ! আনে বৌ মাহু
 কল্পিণী অ দেও ! জললৈ পেলালে দিছা ।
 ইয়ে বাধা ! জোৰোনত দিছেহি
 ইয়ে বাধা ! সুগাৰে মেখেলা
 কল্পিণী অ দেও ! সন্ধ্যা পাই মাথিৰ দিছা ॥

ইয়ে বাধা ! ছোতালৰ আগবে
 ইয়ে বাধা ! মিঠা আম একুপি
 কল্লিগী অ দেও ! বাকলি গুছাইয়ে খাবা ।
 ইয়ে বাধা ! দোষ দায় কৰিব
 ইয়ে বাধা ! দৰাৰ মাক ক্ষমিবা
 কল্লিগী অ দেও ! মাকৰ মুখলৈ চাই ॥
 ইয়ে বাধা ! শুনিবা শুনিবা
 ইয়ে বাধা ! দৰাবে মাকে
 কল্লিগী অ দেও ! আইদেওৰ ব্যবস্থা কওঁ
 ইয়ে বাধা ! তাঁতত হালে জালে
 ইয়ে বাধা ! শৰাইত ফুলে গাঁথে
 কল্লিগী অ দেও ! তাকেহে আইদেও পাবে ॥
 ইয়ে বাধা ! টান বন নিদিবা
 ইয়ে বাধা ! লঘোনে নথবা
 কল্লিগী অ দেও ! চেচুকৰ ডেম ডেউকা ।
 ইয়ে বাধা ! চাৰি ভাইৰ মাজৰে
 ইয়ে বাধা ! চেনেহৰ আইদেউ
 কল্লিগী অ দেও ! নেখাই দোহা উজা ছিবা ॥
 ইয়ে বাধা ! শুকান পিঠা গুৰি
 ইয়ে বাধা ! চালিৰ নোহাবে
 কল্লিগী অ দেও ! হাতৰ পানী জোলা বান্ধে ।
 ইয়ে বাধা ! লোকৰ হাতে কথা
 ইয়ে বাধা ! শুনিব নোহাবে
 কল্লিগী অ দেও ! আগুনি অগ্নি হৈ থাকে ॥

দালিম থিগ্ন করি
মুণ্ডত তেল দিবা
ঐ বাম । সুগন্ধ মালতীৰ হাতে হে ।
তেলে চিকে মিকাই
চিকন ঐ আইদেও
ঐ বাম । আক চিকে মিকাই হাতে হে ।

ওলাই আহ। শশী প্রভা
 বাক্যের মহা দৈ ।
গুণ ধৰ্মে বাত্মা কবি
 জল আনো গৈ ॥
কাষে বন্টা লোহা বাধা
 মূলে লোহা মালা ।

(ক) বনুনা লৈ বাব লাগে
 নকৰিবা হেলা ॥
 বাটে বাটে ফুলি আছে
 কেতেকী বকুল ।
 চলিব নোহাৰে বাধাই
 পাৰিত নেপূৰ ॥
 বাটে বাটে জোনা জুৰি
 চোৱা গোপীলোক ।
 কোন খনি বৃন্দা বন
 চিনাই দিয়া মোক ॥

বন্ধৰ কলসী
 দশমে মলসী
 ঐ বাম ! লই যোৱা আচলে ঢাকি হে ।
 আগত গইছে
 গায়নে ঘায়নে
 ঐ বাম ! পাছত গইছে ভাবী হে ।
 মাজত গইছে
 ভ্ৰূপদ জিহ্বাবী
 ঐ বাম ! পাখুৰ নিজা বোৱাবী হে ।
 দূৰৈকৈ পুখুৰী
 খনালা আই দেউ
 ঐ বাম ! বহুলা সেমুৰী আলি হে ।

তাব পাশে
কদম কই গ'লা

ঐ বাম ! তাব মাজে বকুলব সাবী হো
যাও বেগ ধবি
নেপাও হাত মেলি

ঐ বাম ! ক'তবা যমুনা নৈ হে ।
যমুনাৰে জল
কৰে টল বল

ঐ বাম ! আছে বকুল তলে বই হে ।
যমুনাৰ বালি পাই
তথাপি আছে চাই

ঐ বাম ! ভোলোঁ কোন ঘাটে পানী হে ।
যদি ধুকি পাও
তাৰে তুলি নিও

ঐ বাম ! যমুনা সাগৰৰ পানী হে ।
দূৰটেক পুখুৰী
খনালা আইটা

ঐ বাম ! পাৰত বোৱাই গ'লা জবা হে ।
বাধাই পানী তোলে
উঠিব নোৱাৰে

ঐ বাম ! নমাই দে পাৰলী ঘোৰা হে ।

(৭) সখুকা ঘাটক লাগি বাধা চলি যায় ।
বাট ভেটি ঘিলা খেদে নন্দেৰ কানাই ॥

মুঠিবা নাৱত বাধা, কানাইৰ ভগা নাও ।
 ক'ত থবা দধি ভাও, ক'ত থবা পাও ॥
 যমুনাৰ ঢৌ দেখি, বাধাৰ কঁপে হিয়া ।
 বাটে নাও চপাই দিয়া অ ! বিনন্দিয়া ॥
 ইফালৰে চাক নৈয়া, সিফালৰে ঢৌ ।
 তামৰ কলসী বাধা, ভৰিল নে নৌ ॥
 জললৈ নেনামে টেঙ্গৰী যশোদা
 নাগে হৰি নিয়ে বুগি এ
 জল এৰি দিয়া হৰি এ
 লই যাওঁ কলসী ভৰি এ

(৫) পানী তুলি ওভতি আহোঁতে গোৱা না ।

জয় ! গজাত জল মাগি,
 জয় ! কি মায়া দেখিলা,
 জয় ! বৈ বহুদেৱে শোধে ।
 জয় ! জল ভৰি যশোদা,
 জয় ! পাছলৈ নেচাবা;
 জয় ! সাগৰ আহিব ভাগি ।
 জয় ! সাগৰো ভাগিব,
 জয় ! জগৰো লাগিব,
 জয় ! লোকৰ ধৰ্ম্মীয়া বিয়া ।
 জয় ! গজাত জল মাগি,
 জয় ! আনিছোঁ আইটী,
 জয় ! লোৱাহি আঁচলে পাতি ।

জয় ! লগাই থৈ আহিলোঁ,
 জয় ! সোণৰ মুঠি গছা,
 জয় ! এতিয়াই আহোঁগৈ বুলি ।
 জয় ! জল কুৰুৰীয়ে,
 জয় ! এৰি নপঠিয়াই,
 জয় ! মোকো লই যোৱা বুলি ।
 জয় ! চাতে ফুলিলে,
 জয় ! বালি বাবৰি,
 জয় ! আহোঁতে চলিলে জৰা ।
 জয় ! ছকুৰি গোপিনী,
 জয় ! আছে পানী তুলি,
 জয় ! . ভৱ সাগৰৰ পৰা
 জয় ! বতাহত মাৰলি,
 জয় ! ভাগিল হৰি হৰি,
 জয় ! বতাহত মাৰলি ভাগিল ।
 জয় ! বং যেন দেখিলা,
 জয় ! গায়নক মাতিলা,
 জয় ! গায়নৰ কি জগৰ লাগিল
 জয় ! কৰ্দৈ চকলা
 জয় ! পাতে ভৰা ভৰা,
 জয় ! কৰ দৈ চকলা পাত ।
 জয় ! কপৰ চকলা,
 জয় ! দিবলই কোৱাটৈ,
 জয় ! ঢুলিয়াই নিদিয়ৈ বাট ।

জয় ! তাপৰ খেৰেজু ।
 জয় ! টেঙ্গা হৰি হৰি,
 জয় ! তাপৰ ঠেৰেজু টেঙ্গা ।
 জয় ! খৰকৈ যোৱাগৈ,
 জয় ! দেউতাক কোৱাগৈ,
 জয় ! মাৰকহি গায়নৰ জেজা ।
 জয় ! আইটীৰ পখুলি,
 জয় ! ওখোৰা মোখোৰা
 জয় ! গায়নৰ নচলে ভৰি ।
 জয় ! আনা কোৰ খনি,
 জয় ! দিয়া সমান কৰি,
 জয় ! গায়নে চলায় যক ভৰি ।

(৬) ছালত পানী দিয়া নাম ।

ছালত পানী দিবা,
 খাৰ নিচিজিবা,
 ঐ বাম ! অতি সাৱধান হবা হে ।
 ছালত পানী দিবা,
 নিয়ম কৈ লোমাবা,
 ঐ বাম ! মৰল চাই টেকেলি থকা হে ॥

(৭) মঁবললৈ সোমোৱা নাম ।

পাঁচ বৰণীয়া,
 পাচুটি টেকেলী,
 ঐ বাম ! ঘিলা বৰণীয়া পানী হে ।
 আউদেউ স্খিলে,
 ক'বা কি এ বলি,
 ঐ বাম ! ডিক্ৰনইবে পানী হে ।
 হুৰাৰ মেল হুৰবি
 অৰ্জুন কুৰবী
 ঐ বাম ! হুৰাৰত ঘুহুছা জবি হে ।
 শিলৰ পাটে হুৰাৰ,
 মেলাগৈ ঘৰিণী,
 ঐ বাম ! কলসী ভিতৰে ক'বো হে ।
 গন্ধাত জল মাগি,
 আনিছোঁ আইদেউ,
 ঐ বাম ! লোৱাহি মাখা দৌৱাই হে ।

(৮) নোৱনি ঘৰলৈ যোৱা নাম

ওলাই আহা আইদেৱে
 মাটিত মজল চাই ।
 পগকে পণিতা কৰে
 অল চৰি যায় ॥

ওলাই আহা আইদেবে
 আঙ্গুলিক লেখি
 প্রজা সকল বই আছে
 তোমাক নেদেখি ॥
 ওলাই আহা আইদেবে,
 ছায়া দলিৰ বাজ ।
 ঘবতে নোৱাৰ লাগে
 নকৰিবা লাজ ॥
 ওলাই আহা আইদেবে
 কদমতে ধৰি ।
 নোৱাৰলৈ বই আছে
 কোশল্যা সুনন্দী ॥

— — —

বৃন্দাবনৰ মাজে
 আইদেউ চলি যায়,
 ঐ বাম ! থমকে থমকে পাৰ চলাই ।
 চিত্ত মূনিৰ পুত্ৰ
 আমি চিনা নাই
 ঐ বাম ! মোহন বুকলি বাংশী বজাই ॥

— — —

(৯) নোৱনি^১ঘৰত গোৱা নাম ।

অ ! হৰি চম্পাৰ কলি
 হোজান পনে দ্বাত

নেমাৰিবা নেমাৰিবা
 দই পানীৰ চাট ॥
 আচলতে ধৰি মাৰে
 ঘূৰে পঞ্চ বাৰ ।
 অভিমান নকৰিবা
 বেদৰ ব্যৱহাৰ ॥

বেইতে ঘূৰোঁতে
 ফুৰনি ধৰিলে
 ঐ বাম ! সোমাই বৰপিষাত বহে হে ।
 জীৱেকৰ আচলত
 মাকে ধৰিছে
 ঐ বাম ! ই জনী কি লাহত ঘূৰে হে ।

প্ৰথমতে মুঠা দিবা
 অ ! সখি মাহ শিৰত ।
 হালধিত তেল দিবা
 অ ! সখি বহিবা গাৱত
 হালধি বাটিলে কোনে
 অ ! সখি খৰচিয়া হল ।
 শিতলীয়া গাছ পাই
 অ ! সখি পিছলিয়া গুল

জাতি চন্দন বে
 এছাতি মাৰিবা
 থাকিব মলে মলাই বাম জানকী ।
 কেলেই বহিছ।
 কেতুৰি হালধি
 আপুনি কেতেকী পাহি বাম জানকী ।
 মাৰব হালধি
 খোৱা কাতি কৰি
 দেউতাৰব হালধি খোৱা বাম জানকী ।
 তোমাৰ নিজৰ গুৰু
 হালধি আনিছে
 তাকে বহিবলৈ লোৱা বাম জানকী ।
 আগলি পাততে
 বান্ধলি হালধি
 বহে মৰাচালি কৰি বাম জানকী ।

৫

ভৰিলৈ ননমাই
 মাকৰ মান হৰাই বুলি বাম জানকী ।
 এটা বাটিতে
 মাছে হালধী
 এটা বাটিতে দৈ বাম জানকী ।
 হনক নোৱাৰলই
 গৌৰী আহিছে
 দুখত ওৰণী লই বাম জানকী ।

অতি চেনেহৰে
 যাকে নোৱাইছে
 ওপৰে বলাইছে চিলা বাম জানকী ।

আইদেউৰ পখুলিতে, হালি আছে বল ।
 কৰ্মহে কৰ্মহে খালে, মমুনাৰে জল ॥
 দেউতাৰ চাপত আছে, পাৰদ মণি তিতা ।
 এতেবেলি নোৱাই আছে কুমলিয়া সীতা ॥
 মেঘৰ বৰষুণ শ্রাম তলু, দিগন্তৰ ভেশ ।
 পিঠিত পৰিয়া আছে, আউল জাউল কেশ ॥
 বহি আছে আইদেৱে, মেলি আছে চুলি ।
 খৰ ধনু ধৰি আছে, হৰি নিয়ে বুলি ॥
 জ্ঞান কৰি আইদেৱে দুৰ্গাত মাগে বৰ ।
 জন্মে জন্মে মোৰ স্বামী হোক দামোদৰ ॥
 জ্ঞান কৰি আইদেৱে কঁপে থৰ থৰি ।
 পেলাই দিয়া পাটৰ বস্ত্ৰ, পিন্ধক লাহে কৰি ।
 জ্ঞান কৰি আইদেৱে গোপিগীলৈ চাই ।
 চেনেহৰ মাকৰ মনে, অনেক খেলাই ॥
 জ্ঞান কৰি আইদেৱে মূৰত দিয়ে হাত ।
 স্বৰ্গৰ পৰা ইল্ল আহি কৰে আশীৰ্বাদ ॥

বাম বাম । জাবে কপাই হিৰা
 বাম বাম । কিনো বজ চোৱা
 বাম বাম । বজ দি আৰবি আনা ।

- বাম বাম । গা চাই গামোছা
 বাম বাম । আনাগই লিগিবৌ
 বাম বাম । ককাল চাই মেখেলা আনা ॥
 বাম বাম । মুখে চাই আৰছি
 বাম বাম । আনাগই বানেছি
 বাম বাম । দাপোন চাই মেলাগই চুলি ।
 বাম বাম । চুলিও নেমেলে
 বাম বাম । চন্দনো নিপিক্কে
 বাম বাম । সতৰ ফোঁট নলষে বুলি ।
 বাম বাম । গা ধুই আইটি
 বাম বাম । মাকক স্নিধিলে
 বাম বাম । মোটেল কি এ সাজ আছে ।
 বাম বাম । টাতে শুকুৰা
 বাম বাম । মুঠিতে লুকুৰা
 বাম বাম । তোমোটেল সেই সাজ আছে ।
 বাম বাম । গা ধুই উঠিয়েই
 বাম বাম । দেউতাক স্নিধিলে
 বাম বাম । কি ফুল পিঙ্কিব পাই ।
 বাম বাম । সেউতী নিপিক্কে
 বাম বাম । মালতী নিপিক্কে
 বাম বাম । নিপিক্কে খৰিকা জাঁই ।
 বাম বাম । সাগৰৰ মাজতে
 বাম বাম । আছে পাৰিজাত
 বাম বাম । তাকে আনি দিওতা নাই ।

বাম বাম । দেউতা বিষয়া
বাম বাম । দিলে নাও বঠা
বাম বাম । পারিজাত বিচারি যাও ।

(১০) মূৰত চাউল দিয়া নাম

(ক) আজুনন্দ নন্দ যবে ।
পূর্ণ ব্রহ্ম জন্ম ধাবে ॥
যাণ্ডব গুৰ গুৰ সঘন বাজে ।
কত মন মঠ দেখি লাজে ॥
গোপিণী মিল মিল নেত্র ছবে
দধি হুগ্ধ খেলবে ।
মূৰত চাউল দিবা ।
আশীর্বাদ কবা ।
সুমনসল বসতি হোক এ ।

(খ) আগত দিয়া পাছত দিয়া
পঞ্চ আয়তীয়ে বাম বাম
পঞ্চ আয়তী এ ।
ছৰ্কা ঘাটে পানী তোলে >
যশোদা সুন্দরী বাম না
যশোদা সুন্দরী ।

পৃথিবীৰ চৌ পাশে
খাগৰিৰ বেৰা বাম বাম
খাগৰিৰ বেড়া ।

দলি মাৰি পেলাই দিবা ১
ফটিকৰে মালা বাম বাম
ফটি ফৰে মালা ।

ভূমি দিবা ফটিক মালা
আমি দিমে কিয়ে বাম বাম
আমি নিমে কি ।

ধৰম কৰি বিয়া দিবা ২
সত্য ব্ৰহ্মাৰ জী বাম বাম
সত্য ব্ৰহ্মাৰ জী ।

পৃথীত পানী নাই
পাবক হুবুৰে বাম বাম
পাবক হুবুৰে ।

বৃক্ষত পক্ষী নাই ২
ঝাকে ঝাকে উৰে বাম বাম
ঝাকে ঝাকে উৰে ।

ভুলসীৰ তলে গুই
মৃগ পহ আছে বাম বাম
তাক দেখি বামচক্ৰই ২
শব দেখে ধৰে বাম বাম
শব দেখে ধৰে ।

আলীকাদ কৰা।

মুৰত চাউল দিয়া

সুমনল বসতী হোক এ।

[১১] মৰলত বহি গোৱা নাম

- দেখ সখি ! তুলিতে বহিছে
 দেখ সখি ! চুলি মেলিছে
 দেখ সখি ! অনেক ভকতলৈ চাই হে।
 দেখ সখি ! চিকন ঐ আইদেও
 দেখ সখি ! গলে চিকে মিকাই মনি হে।
 দেখ সখি ! মুঠিৰ ভিতৰত
 দেখ সখি ! কিহে চিকে মিকাই
 দেখ সখি ! হেজুল হাইঠালৰ ফণি হে।
 দেখ সখি ! সেৱা সবিসহৰ
 দেখ সখি ! চিকন তেল এটুপি
 দেখ সখি ! কোমল দইৰ বাহৰে ফণি হে।
 দেখ সখি ! লাহেকই মেলাবা
 দেখ সখি ! এডালি ছিগিব
 দেখ সখি ! আইদেওৰ চেনেহৰ চুলি হে।
 দেখ সখি ! সৰুৰে এপৰা
 দেখ সখি ! কেশকে বঢ়ালা
 দেখ সখি ! এডালি নিছিগা কৰি হে।

- দেখে সখি ! জীয়েকৰ মৰমত ।
 দেখে সখি । মাকে মূৰ মেলাইছে
 দেখে সখি । ছিগিব চেনেহৰ চুলি হে ।
 দেখে সখি । সোনৰ কাঁকইবে
 দেখে সখি । বেণোলৰ দাপোণে
 দেখে সখি । আইদেওক সজাব পাই হে ।
 দেখে সখি । আইদেওক সজাইছে
 দেখে সখি । বহিৰা গঢ়াইছে
 দেখে সখি । প্ৰতিমাত চকু দিগে হে ।
 দেখে সখি । আকাশত মণ্ডলি
 দেখে সখি । পূৰ্ণচাঁদ ওলাইছে
 দেখে সখি । জৈলোক্য পোহৰ কৰি হে ।
 দেখে সখি । অগৰু চন্দনে
 দেখে সখি । মিহিকই পিহনে
 দেখে সখি । কপালে পূৰ্ণ চান্দ জলে হে ।
 দেখে সখি । সেউতীৰ এচাকী
 দেখে সখি । মালতীৰ এচাকী
 দেখে সখি । আৰু চপাৰ কলিৰ চাকি হে ।
 দেখে সখি । হেমন্তৰ বজাই
 দেখে সখি । আইদেওক সজাইছে
 দেখে সখি । একো নাই খোৱা বাকী হে ।
 দেখে সখি । মুকুতাৰ দাস্ত
 দেখে সখি । নাহিকে দাস্ত
 দেখে সখি ! মুখে হাসে ৰেন কৰে হে ।

আইদেৰে নবহিলে তলে ধূলি মাটি ।
ককাইদেৰে অনাই থৈছে বঙ্গলুয়া পাটী ॥
বঙ্গলুয়া পাটী ধাৰি বাঘৰ নেজি ঠঙ্গা ।
তাতে বহি আনন্দ কৰে সোণৰ চেকুৰা ॥

সবায়ে নধৰে
অয়ে অলকাৰে
অ শশি । এলহে নধৰে জল ।
সমাজৰ মাজতে
আইদেও বহিছে
অ শশি । এশ পৰিয়ালৰ বল ।
নই কাষৰ ঢেকিয়া -
চিৰলি চিৰলি
অ শশি । নেখাই বা থাকিব কোনে ।
আমাৰ আইদেও
জোন বৰগীয়া
অ শশি । নেচাট বা থাকিব কোনে ।
সোনাৰিৰ শালতে
নিভৌ টিকে টিকাই
অ শশি । আইদেওৰ হাতলৈ থাক ।
ভূমি যে আইদেও
জিন্দা নকৰিবা
অ শশি । হবাগই আলাশৰ লাক ।
নই কাষৰ ঢেকিয়া
ঠোৰালি ঠোৰালি

অ শশি । পিতলৰ সৰাইতে বাছো ।

চিঙা নকৰিব।

আনাৰ আইদেও

অ শশি । চৌ পাশে আবাৰি আছে।

কোনে আনি দিব

গোণে আমেলখি

অ শশি । কোনে আনি দিব ধৰা ।

কোনে আনি দিব

দ্বাৰকাৰ কৃষ্ণক

অ শশি । কুণ্ডলা নগৰৰ পৰা ।

— — —

আজি চৌপৰ নাতি

গাঠিছে মানতা

নাচিছে গন্ধৰ্ব গাৱে কি বাম বাম ।

কেতেকী এপাহি

কেতেকা দুপাহি

কেতকীৰ তিনি পাহি কি বাম বাম ।

ভালৰ কেতেকী

নাচে ঘুৰি ঘুৰি

আইদেও পেলালে হাঁহি কি বাম বাম ।

আইদেওৰ তপস্তা

চোৱা বালি ৰাজা

চোতালে নধৰে খেজা কি বাম বাম।

বনব বনে চব্বাই
 মবাই ধবে ফুবাই
 আইদেওব দেউতাক বজা কি বাম বাম
 পখুলি মুববে
 কাঞ্চন ফুল এজুপি
 নিতৌ তিনি পাহি সবে কি বাম বাম ।
 আইদেওব মুখলৈ
 চাবকে নোরাবি
 হীবা কি মুকুতা জলে কি বাম বাম ।
 ঘিলাবে গছতে
 ঘিলা নাইকিমা
 পাতে তিবে বিবে কবে কি বাম বাম ।
 আইদেওব গাকতে
 গিলিপ নাইকিয়া
 ছকে তিবে বিবে কবে কি বাম বাম ।
 এক লাখ টকাৰে ।
 তুলি তলিছা
 দুই লাখ টকাৰে গাক কি বাম বাম ।
 তিনি লাখ টকাৰে
 আইদেওক সজাইছে
 কোনে বুলি যাব সক কি বাম বাম ।
 ই বোলে আইদেও
 সি বোলে আইদেও
 আইদেও তিয়'হব জালি কি বাম বাম

আইদেওৰ চুলি টাব
 মেঘতকৈ অন্নতাব
 বংশী বদনৰ চুলি কি বাম বাম ।
 পখুলিৰ মুৰতে
 তামোল তিনি জুপি
 তাৰ মাঝে তৰিছে তাঁত কি বাম বাম ।
 মাকোৰ দিত্ দিতনি
 গাম খাকৰ বাজনি
 তুণুনো আইদেওৰ মাত কি বাম বাম ।
 শবায়ৈ শবায়ৈ
 কাঞ্চন ফুল গাঠিছে
 আইদেওৰ ধোপালৈ চাহ কি বাম বাম ।
 সেউতী নিপিছে
 মালতী নিপিছে
 পিঙ্কিৰ খৰিকা জঁই কি বাম বাম ।
 বৰ ছৰাৰ মুখত
 পাৰৰ টলি দিলে
 পাখিয়ে ধপে ধপাই কি বাম বাম ।
 একাঠু তুলিতে
 আইদেউ বহিছে
 মাটি ভকে ভকাই কি বাম বাম ।
 আইদেওৰ কপালে
 পাতিদৈ নেপালে
 ই বাজাত নেপালে দবা কি বাম বাম ।

কাকই কদমলৈ

টেকেলা পঠালে

অনাইছে বিচিত্র দৰা কি বাম বাম ।

-
- শিৱ ! বান বজাৰ জীৱনী
 শিৱ ! উষা পটেশ্বৰী
 শিৱ ! স্বপ্ন দেখিলে বাতি
 শিৱ ! বাতি ছপৰ নিশা
 শিৱ ! উষাই স্বপ্ন দেখে
 শিৱ ! কি লাগি জীৱনে ধৰো
 শিৱ ! আহা সখি সৰে
 শিৱ ! স্বামীৰ বিবহে
 শিৱ ! জলে বাম্প দিয়া মৰো ।
 শিৱ ! বাটত লগে পাই
 শিৱ ! নাৰদে স্নানিলে
 শিৱ ! কলৈ যোৱা প্ৰাণ সখি ।
 শিৱ ! কিবা সোধা সখি
 শিৱ ! কুমাৰক নেদেখি
 শিৱ ! উষা মৰিলেক কান্দি ।
 শিৱ ! পাটিত বহিয়ে
 শিৱ ! উষা মূৰ্ছা গলে
 শিৱ ! সখিক সোধে বুঙতি ।
 শিৱ ! কেনেকৈ হৰিবা
 শিৱ ! অনিৰুদ্ধ কুমাৰক
 শিৱ ! থৈছে লোৱাৰ পক্ষ মাৰি ।

শিৱ ! কামদেৱৰ পুত্ৰ
শিৱ ! গোবিন্দৰ নাতি
শিৱ ! আনি দিয়া প্ৰাণ সখি ।

চিত্ৰ লেখা বোলে উমা
ওবা প্ৰাণৰ সখি ।
সাত দিনৰ ভিতৰে মই
পত্ৰ দিমো লেখি ।

অই বে ! পাতিত বাঁহ আইদেৱে
অহ বে ! গাঠে ফুলৰ মালা ।
অই বে ! কি কি ফুলৰ মালা আইদেউ
অই বে ! কি কি ফুলৰ মালা ।
অহ বে ! গাৱত বঙ্গালি বস্ত্ৰ
অহ বে ! ফুলসীৰ মালা ।
অহ বে ! ফুলসীৰ মালা লহ
অই নে ! স্বামী সেৱা কৰে ।
অই বে ! সুমঙ্গল হোক বুলি
অই বে ! আশীৰ্বাদ কৰে ।
অই বে ! আইদেউৰ কাপোৰতে
অই বে ! মাণিকৰ জেঠি ।
অই বে ! দহো আগুলিয়ে জলে
অই বে ! বহুব আঙঠি ।

অই বে ! আইদেওৰ কপালতে
জলি আছে বাহ ।
অই বে ! বাম যেন স্বামী পালা ।
কৌশল্যা হেন শাহ ।
অই বে ! বতাহতে হালে জালে ।
আগৰ বজা পান ।
অই বে ! পাতিত বহি আইদেৱে ।
মাগে স্বামী দান !

চবাইৰ নাম সবালী
মাছৰ নাম বৰালি
সাপৰ নাম পানী মৰলি হে ।
দেউতাৰ ছৰাতে
আইদেও বহিয়াছে
ওপৰে সোনৰ মাৰলি হে ।
তুলিতে বহিছে
চুলি মেলিছে
শবাই লৈ মেলিছে চুলি হে ।
দহো আঙ্গুলিয়ে
বন্ধ জলিছে
নেপুৰে ধৰিছে তুলি হে ।
উৰে কুমলীয়া
থাৰকে নোহাবি
কটাৰিৰ আগৰে লোণ হে ॥

আইদেওৰ মুখলৈ
 চাবকে নোহাবী
 যেনে পূৰ্ণিমাৰ জোন হে ।
 কি খুৱাই তুলিলা
 ৰূপহী আইদেওক
 কি দি বঢ়ালা চুলি হে
 ঘোড়াৰ ফান যেনে
 আইদেওৰ চুলিটাৰ
 কচুৰ পেপাঁ যেন ককাঁল হে ।

নাজিৰ ! আইটি আইটি বুলি
 নাজিৰ ! মাকে মাতিলে
 ইলাচি এ জয় ! আইটা বা কেহেলৈ গ'ল !
 নাজিৰ ! তোমাৰ আইটী
 নাজিৰ ! জোন বৰণীয়া
 ইলাচি এ জয় ! সোনতে মিহলি হলি
 নাজিৰ ! আগহৈয়ে ককাইদেও
 নাজিৰ ! কই কুৰিছিল
 ইলাচি এ জয় ! আইদেও কতবা খায় ।
 নাজিৰ ! এতিয়া ককাইদেও
 নাজিৰ ! চোৱা মনত কৰি
 ইলাচি এ জয় ! বৰ ঘৰ জুৰা বই যায় ।
 নাজিৰ ! চব্বায়ে তুলিলে
 নাজিৰ ! ছ অৰা পোহালী
 ইলাচি এ জয় ! গছৰ ডাল স্তম্বনি কৰি ।

নাজিৰ ! মাকে দেওতাকে
 নাজিৰ ! আইদেওক তুলিলে
 ইলাচি এ জয় ! লোকৰ ঘৰ স্মৰনি কৰি ।
 নাজিৰ ! আগ বাৰি স্মৰনি
 নাজিৰ ! কাকিনি তামোলে
 ইলাচি এ জয় ! পাছ বাৰি স্মৰনি পান ।
 নাজিৰ ! বৰ ঘৰ স্মৰনি
 নাজিৰ ! আমাৰে আইটি
 ইলাচি এ জয় ! উলিয়াই দিবলৈ টান ।
 নাজিৰ ! আগহিয়ে ককাইদেও
 নাজিৰ ! কই থই ছিলা
 ইলাচি এ জয় ! চাপত হুকবা জোল ।
 নাজিৰ ! জোল শৰি যাব
 নাজিৰ ! লোকে লই যাব
 ইলাচি এ জয় ! আমাৰ ঘৰ স্মদা হই যাব ।

হৰি হে ! কেলই কুটিলা
 হৰি হে ! চুমই কই পছলা
 হৰি হে ! লোকে বাটি ভৰাই খাব ।
 হৰি হে ! কেলই তুলিলা
 হৰি হে ! কপহী আইদেউক
 হৰি হে ! লোকে বনে কৰা খাব ।
 হৰি হে ! আগহিয়ে কলো ময়
 হৰি হে ! অ'বৰ ককাইদেউ

হবি হে ! ঠেকেবা নিদিবা ভাতত ।
 হবি হে ! আজুবি আহিব
 হবি হে ! পাজুবি আহিব
 হবি হে ! লোকব ঠেকেছনি বাতত ।
 হবি হে ! চবাই ধোবোজবে
 হবি হে ! ছকুখি তামোলে
 হবি হে ! কেচা ধোবোজবে পান ॥
 হবি হে ! বাজ্যক মাতিবলৈ
 হবি হে ! লাগে কেতেবেলি
 হবি হে ! আমাক মাতিবলৈ টান ।
 হবি হে ! ফুদি জলালো
 হবি হে ! ধাপ দি জুয়ালো
 হবি হে ! ফলিয়া তুঁহবে জুই ।
 হবি হে ! কক্কাৰ ককায়েকব
 হবি হে ! দাড়িত জুই লগালো
 হবি হে ! নোহনী তামোলব হৈ ॥
 হবি হে ! আগবে এপবা
 হবি হে ! গুৰিলৈ লাগিছে
 হবি হে ! লা দোবোনবগছ ।
 হবি হে ! এখন তামোলবে
 হবি হে ! বিয়াখন পাতিছে
 হবি হে ! মুহুদি নকৰাব সহ !
 হবি হে ! মহব শিঙ্গে শিঙ্গে
 হবি হে ! লাগিল হবি হবি

হৰি হে ! শবৰ শিঙ্গে শিঙ্গে লাগিল
 হৰি হে ! কণ্ঠাৰ ককাম্বেকে
 হৰি হে ! ওলাইছে সোমাইছে
 হৰি হে ! নাকে মানুহ খাব ধোজে ।

মাছ বাছি কাছ কুটি
 অ শশী ! বেৰত থলে দা ।
 হালধিয়া চৰাই যেন
 অ শশী ! আইদেউৰ কৰে গা ।
 বেৰত আছে তেলৰ তাৰি
 অ শশী ! তাতো আছে তেল ।
 ভিতৰতে আইদেউ আছে
 অ শশী ! বাজত কিহৰ মেল ।
 আইদেউ কান্ধে নুটি মূটি
 অ শশী ! দেউতা কান্দে কিয় ।
 এতিয়া যে কান্দা দেউতা
 অ শশী ! শৰাই ভজিছিল কিয় !
 নেভাজিলো নিচিজিলো
 অ শশী ! আপোঁমাবে জী ।
 লোকৰ কন্যা লোকে নিব
 অ শশী ! আমি কৰিম কি ।

বাহৰ চহলি
 কথা প'ল পিছলি

ঐ বাম ! বব ককায়েকব পবাহে ।

সক ককায়েকে

শতুক সালিঙ্গে

এ বাম ! দিলে আদহিয়াত বিয়া হে ।

পুথুৰী পাৰবে

ধহতা ডিমক

ঐ বাম ! তলটৈ মেলিলে শিপা হে ।

ধৰোঁতে ধৰোঁতে

বামচন্দ্রই নেৰোঁতে

ঐ বাম ! দিলে বহাগত বিয়া হে ।

পানতে আইদেও

পহুম ফুল বাছিলে

ঐ বাম ! বামটৈ জাননা দিলে হে ।

বামে মেলি ছালে

কথাত বুজি পালে

ঐ বাম ! হৃদয়ত সামৰি থলে হে ।

ঘাটত নাও বান্ধি

বিদেশত বৈবাগি

ঐ বাম ! আইদেওক বিয়া কৰাই নিয়ে ৷

কোৱাত কৈ বাতৰি

দিলা ঐ আইদেও

ঐ বাম ! চিলাত কৈ বাতৰি দিলা হে ।

মাৰব যথতে

কিনো হুখে পালা ।

- ঐ বাম ! বামলৈ জাননী দিলা হে ।
 মাৰব স্বৰতে
 আছিল আইদেও
- ঐ বাম ! চাঁ চাই মেলালা চুলি হে ।
 জিহে স্বৰলৈ
 পৰিছা আইদেও
- ঐ বাম ! ঢেকিয়ে কৰিব বুঢ়ী হে ।
 দিখৌ নহবে পানী
 বগা ফটে ফটি
- ঐ বাম ! পিৰ্বঁতী ছবায়ৈ পিয়ে হে ।
 কিনো চাই আছিল
 লগৰ সমনীয়া
 থেবেজু কলিয়াই নিয়ে হে ।
 মাহো এছলি
 সবিস্বহ এছলি
- ঐ বাম ! উৰিয়াম কাঠবে পিড়া হে ।
 কিনো হাতি ঘোৰা
 দেখিলা দেউতা
- ঐ বাম ! নেদেখা বাজলৈ দিলা হে ।

আইদেওব

কাপোড়তে

বাচি থৈছে টগৰ ।

দাবকাব

কুক আহি

লগালে জগৰ ।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

(৩৫)

আইদেওব কাপোবতে
 গুটি গুটি ফুল ।
দাৰকাৰ পৰা কৃষ্ণ আহি
 মাৰে আতি কুল ॥
পাতিত বহি আইদেবে
 মনে মনে গুণে ।
দাৰকাৰ পৰা কৃষ্ণ আহি
 কাণ পাতি শুনে ।
আইদেওব কাপোববে
 আগত সঁতৰ ফোট ।
বামে বোলে প্রাণেশ্বৰী
 ওলাই মাতা মোক ॥
নোয়াবো মাতিব মই
 অ ! গুণ নিধি ।
সখি সবে সহিতে মই
 আঁচো পাশা খেলি ॥
একে লগে একে সঙ্গে
 আছিলে উমলি ।
আমাক এৰি কলই যোৱা
 আইদেও প্রাণেশ্বৰী ॥
অনেক সই প্রবন্ধে কবি
 তুলিলো তোমাক সই ।
জাতি হস্তে বাৰী পাই
 ত্যজিলো আমাক ॥

পিতৃ কান্দে

মাতৃ কান্দে

কান্দে সৰু ভাই ।

কিন্ন কান্দা

আমাৰ আইদেউ

আপোন ঘৰে যায় ॥

আবে সই ! আইটী নামেৰে

আবে সই ! কল্পা হুতুলিবা

আবে সই ! গৰ্ভতো নিদিবা ঠাই নাটৰ নাচিতৰ

চিতানন্দ সূত্র গায়ে ।

আবে সই ! ঘৰৰ বগ্নে বস্ত

আবে সই ! সমান ভাগে লব

আবে সই ! আকৌ শোকে বেজাৰ পাই নাটৰ নাচিতৰ

চিতানন্দ সূত্র গায়ে ।

আবে সই ! তিন্নহৰ চকলি

আবে সই ! বেবাবৰ বাকলি

আবে সই ! বেবাব ঠালে ভৰি লাগে নাটৰ নাচিতৰ

চিতানন্দ সূত্র গায়ে ।

আবে সই ! আইদেউ বুলিছে

আবে সই ! মোক কেলেই লাগিছে

আবে সই ! ককাইদেউ ছবাতো আছে নাটৰ নাচিতৰ

চিতানন্দ সূত্র গায়ে ।

আবে সই ! আইটী আইটী বুলি

আবে সই ! মাকে মাতিলে

আবে সই ! 'ক'ত থলা সেন্দূৰৰ পেৰা নাটৰ নাচিতৰ

চিতানন্দ সূত্র গায়ে ।

আবে সই ! কালি এতেবেলি
 আবে সই ! নবৌক শুধিলে
 আবে সই ! মোৰ হৈছে জঞ্জালৰ বেলা নাটৰ নাচিতৰ
 চিতানন্দ সূত্র গাৰে ।

আবে সই ! কতকে অসন্তোষ
 আবে সই ! কৰা অই আইটী
 আবে সই ! আমাৰ পুৰি আহে হিয়া নাটৰ নাচিতৰ
 চিতানন্দ সূত্র গাৰে ।

আবে সই ! পুত্ৰ হলা হেঁতেন
 আবে সই ! বধাই থলো হেঁতেন
 আবে সই ! কটকৈ দিম মাধৱত বিয়া নাটৰ নাচিতৰ
 চিতানন্দ সূত্র গাৰে ।

আবে সই ! জিল মিল কচুৰে
 আবে সই ! পাতে হৰি হৰি
 আবে সই ! জিল মিল কচুৰে পাত নাটৰ নাচিতৰ
 চিতানন্দ সূত্র গাৰে ।

আবে সই ! ছ'জৰা ৰূপেৰে
 আবে সই ! বিহা কিনি দিলো
 আবে সই ! আইদেউ নললে গাতে নাটৰ নাচিতৰ
 চিতানন্দ সূত্র গাৰে ।

কচুপাতৰ পানী টুপি স্তল বল কৰে ।
 বত্ৰিশ হেজাৰ অলকাৰ হৃদয়ত জলে ॥

(୧୨) ଗାଠିୟନ ଖୁନ୍ଦା ନାୟ ।

(୧)

ଉଜ୍ଜନି ବାଞ୍ଛବେ ଐ ବାମ
 ଗଞ୍ଜେ ଗାଠିୟନେ ଐ ବାମ
 ନାମନି ବାଞ୍ଛବେ ପତା ବାମ ହରି
 ନାମନି ବାଞ୍ଛବେ ପତା ।
 କଞ୍ଚାବ ମାକେ ଐ ବାମ ।
 ଅତି ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଐ ବାମ !
 ଆପୁନି ଧରିଛେ ପତା ବାମ ହରି ।
 ଆପୁନିଓ ଧରିଛେ ପତା ॥
 ଦିନତ ବନ୍ଦି ହଲେ ଐ ବାମ
 ତେଜୀ ସୁକଞ୍ଜେ ଐ ବାମ ।
 ବାତି ବନ୍ଦି ହଲେ ଡବା ବାମ ହରି ।
 ବାତି ବନ୍ଦି ହଲେ ଡବା
 ସାତୋ ଆସ୍ତୀରେ ଐ ବାମ ।
 ଗାଠିୟନ ଖୁନ୍ଦିଛେ ଐ ବାମ ।
 ଉକଳି ଏଞ୍ଜୋକା ଦିୟା ବାମ ହରି ।
 ଉକଳି ଏଞ୍ଜୋକା ଦିୟା ।

(୨)

ତେଜତ ବନ୍ଦି ହଲେ ଐ ବାମ ।
 ତେଜିନୀ ପକଞ୍ଚା ଐ ବାମ ।
 ସାମନ୍ତ ବନ୍ଦି ହଲେ ଛାତି ବାମ ହରି ॥

সালত বন্দি হলে হাতী ।
 তেলে মেলি দিয়া ঐ বাম ।
 তেলিনী পকরা ঐ বাম ।
 সালব মেলি দিয়া হাতী বাম হবি ।
 সালব মেলি দিয়া হাতী ।
 মকবাব জালতে ঐ বাম ।
 কৃষ্ণ বন্দি হলে ঐ বাম ,
 কিনো কস্মিনীবে মারা বাম হবি ।
 কিনো কস্মিনীব মারা ।
 সাতো আয়তীয়ে ঐ বাম
 পাঠিয়ন খুন্দিছে ঐ বাম ।
 উকলি এজোকা দিয়া বাম হবি ।
 উকলি এজোকা দিয়া ।

মকবাব জালব পবা ঐ বাম
 কৃষ্ণক মেলি দিয়া ঐ বাম ।
 পুড়াই বক কালিন্দী বাতি বাম ভবি
 পুড়াই বক কালিন্দী বাতি ।
 চান্দো চিকণে ঐ বাম
 লুকজো চিকণে ঐ বাম ।
 চিকণ খর্গস, ডবা কি বাম হবি ॥

চিকণ স্বর্গব তবা !
 এটাইত কই চিকণে ঐ বাম ।
 দেখি থৈ আহিছো ঐ বাম ।
 বাহি চন্দনবে দবা বাম হবি ।
 বাহি চন্দনবে দবা ।
 বাবি ও নাহিবা ঐ বাম ।
 খাবি ও নাহিবা ঐ বাম ।
 আহিবা স্বামী গুয়া বাম হবি
 আহিবা স্বামী গুয়া ।
 সাতো আয়তীরে ঐ বাম ।
 গাঠিয়ন খুন্দিছে ঐ বাম ।
 উকলি এজোকা দিয়া বাম হবি
 উকলি এজোকা দিয়া ।

(১৩) দৈয়ন দিয়া নাম ।

দৈয়ন দিয়া	দৈয়ন দিয়া
আপোনাবে আই ।	
ভাল কবি	দৈয়ন দিয়া
শবীষ জুঝাই ॥	
পান ববিয়াবে	
পান আনা গৈ	
কল্যাণালব অববে হই এ	

আজি আইদেওক
দৈয়ন দিছে
শিক্ষা ছুৰাবত বই এ

১৪) দৰা সজাওঁতে গোৱা নাম ।

এইনো সাজেঁ পানে হুগুৱাই বোপা দেওক
আক সাজ পান লাগে ।
খবটৈ মোৱা গট দেওতাক কোৱাগই
এতিয়াই সলাব লাগে ।
হাতীকে সজালে হাতী বকুৱাই
ঘোবাকে সজালে ঘাহি ।
আমাৰ বোপা দেওক সজাই দেউতাকে
বিচিত্ৰ অলঙ্কাৰ আনি ॥
ঘোবাকো বধিলে ২২ কাটি ললে^১
কুজিৰে। ললে চন্দন ॥
মলিয়াৰ হাতৰে মলা তুলি ললে
লনিলে বসু নন্দন ।
হাতী আনো বুলি নানিলা দেউতা
ঘোবাকো আহিলে এবি ।
অতখন বাট লই কেনেকটৈ যাব গট
সোনৰ মনি যেনে শুবি ।

কি কৰিছা বাম ভূমি
 কি কৰিছা বই এ ২
 তত ছাগৈ শিশুপালে
 নিলে বিয়া কই এ ২
 কি কৰিছা বাম ভূমি
 বলি ভাত খাই ২
 তত চাগৈ সীতা শাস্তি
 আছে বাট চাই ২

ছেবেংদাৰ বাবলহ
 কোনে বুদ্ধি দিলে
 কোনে আনি দিলে তলা ।
 যজ্ঞোঠৈ যাবলই
 বেলি হল বোপা দেও
 ছেবেংদাৰ সামৰি থোৱা
 অবল্যব মাজতে
 সিংহই ডাকে দিলে
 শত্ৰুৰ বহা লই চাই
 সোনৰ পেপা মুড়ি
 বজা খৰ কনি
 নাম চক্ৰ যজ্ঞো লই যায় ॥

(১৫) দখা ওলাই আহোতে গোৱা নাম ।

নাজো কৰিছে
 নাজা হৰি ধ্বনি
 বোপাদেও কৰিছে সেৱা কি নাম ।
 ওলাই দেউতাকে
 হৰি ধ্বনি কৰিছে
 মোৰ বোপাই কুশলে যোৱা কি নাম ।
 হাতী চলাই দিয়া
 জাতীয়াল বকৰা
 ঘোৰা চলাই দিয়া ঘাই কি নাম ।
 বেদৰনিধি বাপু
 খোজে চলাই দিয়া
 বংশত জলাব নাও কি নাম ।
 ভতিয়াই লইছে
 দোৰোল খাই পৰিছে
 কাশিপৰ কাপোৰৰ দহি কি নাম ।
 বাটৰ বাটকৰাই
 বৈ বৈ স্নিছে
 কোন ডাঙ্গৰীয়াৰ নাতি কি নাম ।
 গছকি ভাঙিলে
 পুলি দামে কলা
 লগৰ সমনীয়াই হাহে কি নাম ।
 আজি বোপাদেৱে

খজ্জেরে ওলাইছে
 ভাৰ্ঘ্যা নানিলে নাহে কি বাম ।
 ঘৰক ঘৰে বুলি
 নেজানা বোপাদেও
 মাৰকো নোবোলা আই কি বাম ।
 অতক বয়ে বস্ত
 হেডাঙ্গি মেলিলা
 ভাৰ্ঘ্যাব বাতৰি পাই কি বাম ।
 গধূলি বেলিকা
 কলই যোৱা বোপাদেও
 মাৰক সুদা ঘৰত থই কি বাম ।
 নথঙ সুদা ঘৰত
 কাইলৈ আহিম গই
 আগত কই আনিমে সীতা কি বাম ।

পঢ়িলা গুনিলা
 মাৰকে জানিলা
 বৰ হই উত্তৰি ললা ।
 মাতৃক পুহিবৰ
 একে চিন নেপালো
 মালালৈ বৰাগী হলা ।
 কোন পোনে যোৱাগৈ
 লাহৰী বোপাই মোৰ
 বাটত পাতি থৈছে ধেম্ ।

ধেমুকো ভাঙ্গিলে।
 সীতাকো আনিলো
 পৰিয়াল আহিছে। জিনি ।
 গাওঁৰ মাজে মাজে
 কল সাৰি সাৰি
 বাহুলি পৰিয়ে খাই ।
 আমাৰে বোপাদেউ
 সোণৰ ধেমু লই
 বাহুলি কাঁৰিয়াই যাই !
 ও ফুল ফুলিলে
 কপৌ ফুল ফুলিলে
 মেদেলাই মেলিলে ঠোঁৰ ।
 ক'ত বামচন্দ্ৰ ভাৰ্য্যা খুজিলা
 ষাট'ৰা নপৰে ওষ ।
 অলনি দলনি
 পকা ছপবানি
 আমাৰ হাতে ভৰি ভাগে ।
 তেও নপতিয়াই
 আমাৰ নামেচন্দ্ৰই
 শতবন জীয়েকক লাগে ॥

(১৬) দৰা আহোতে ষাটত গোৱা নাম ।

শনি হে ! আগৰ খন ভাবতে,
 শনি হে ! কি কি আনিছ।

শশি হে ! পধুলিৰ মুৰতে থোৱা ।
 শশি হে ! মাজৰ ধন ভাৰতে
 শশি হে ! কি কি আনিছা
 শশি হে ! সমাজৰ মাজতে থোৱা ।
 শশি হে ! উঠা বৰে বাহি
 শশি হে ! ফকিৰ পালেহি
 শশি হে ! পধুলিত মাৰিছে ছকি ।
 শশি হে ! আছে যে কন্যা দান
 শশি হে ! নাই যে সমিধান
 শশি হে ! ফকিৰক নথবা বাখি ।
 শশি হে ! বামো আহিছে
 শশি হে ! ডম্বক বজাইছে
 শশি হে ! ভিক্ষা বা মাগিছে কি ।
 শশি হে ! তুমি হে নেজানা
 শশি হে ! হেমৱন্ত বজা
 শশি হে ! থৈছে চেনেহৰ জী ।
 চণ্ড মুখা ৰাজা তুমি
 কিয় এতে বোলি ।

নখাঙ্গবা প্ৰাণেশ্বৰী
 নহও স্বতন্ত্ৰী ॥

অই বে ! ছোতালৰে পৰা
 অই বে ! সোধে জোঁৱাই লৰা
 অই বে ! আইদেৱে কি বন পাৰে হে ॥

অই বে ! সবাইত গুৱা কাটে
 অই বে ! তাঁতত হালে জালে
 অই বে ! আইদেৱে নেই বন পাবে হে ।
 অই বে ! শুকান পিঠা গুৰি
 অই বে ! ছালিব নোৱাবে
 এই বে ! হাতত পানী জোলা বান্ধে হে ।
 অই বে ! লোকৰ ববে কথা
 অই বে ! গুনিব নোৱাবে
 অই বে ! চেচুকৰ দেম দেউকা হে ।
 অই বে ! গুনি থাক গুনি থাক
 অই বে ! অ' জোৱাই লৰা
 অই বে ! আইদেওৰ চৰিত্ৰ কও হে ।
 অই বে ! লাহেকৈ মাতিবা
 অই বে ! টান বন নিদিবা ।
 অই বে ! চেচুকৰ দেম দেউকা হে ।

শিৱ ! হেমৱন্তৰ ঘৰে
 শিৱ ! আছে কন্যা খনি
 শিৱ ! শিৱৰ জন্টাতে ধৰি ।
 শিৱ ! হেমৱন্তই দিয়ে
 শিৱ ! মেনকাই নিদিয়ৈ
 শিৱ ! সৰ্পে দস্ত মেলি আছে ।
 শিৱ ! মেনকা শাহকে
 শিৱ ! কোৱাগই স্বৰূপে
 শিৱ ! হৰলৈ পাৰ্শ্বতীক খোজে ।

শিব ! কৰ পৰা আহিলা
 শিব ! জটিয়া মহাদেও
 শিব ! সৰ্পেৰে বন্ধোৱা হিয়া ।
 শিব ! তোমাৰ ৰূপ দেখি
 শিব ! মেনকাই ডৰাই
 শিব ! নোসোমাই পাৰ্ৱতী বিয়া
 শিব ! মেনকাৰ মনে
 শিব ! ছেৰেঙ্গ বোৰেঙ্গ
 শিব ! নিদিও মহাদেওতে বিয়া ।
 শিব ! পাৰ্ৱতীৰ মনেৰে
 শিব ! হৰিষে বদনে
 শিব ! আনন্দে নধৰে হিয়া

মেনকাহ বোলে ৰাজা

অকায়া হহলে কাগ ।

পাণ্ডৱ সেনা আহি ললেহি

লক্ষী ৰাজ ।

শিব আহি গালেহি

ভৈৰৱন্তৰ ঘৰ ।

ভাঙ্গন সজুলিৰে

চিনিছা নগৰ ।

খান্দ থইছে ভাঙ্গন গুৰি

ভৰাই থইছে চুঙ্গা :

গধূলিকই শিব আহি

লগাই খাব ধোৱা ।

কি কই জাবিবে। ভাঙ্গব গুৰি

কি কই চাଲিবে। ভাঙ্গব গুৰি।

ভাବৰ গুণি নাপাই শিল্পই

ଆସିବଓ କିନାହି ।

আলোলেহা গোবী মোষ

কাম্বি ভাত খাই ।

ভাঙ্গব খুন্দা ডাক্ত দেখি

মন্দির ডবাই ॥

নিদিও

জোঁবাঁই নহয় ভাল ।

କାନିୟା ଭଞ୍ଜ **ଭୌଷାହି**

ଜୀବ କଥା କାଳ ।

আইদেবে **বোলে মোব**

বাঁও বাঁহ লবে ।

দাবকার পথা কুষ্টি আছে বলি

মোৰ মনে ধৰে !

যেযতে লেখিলে বেবে মৰা ছাবাই

হুসাবত লেখিলে হাতী ।

বকলা পাত্তে জেথি পঠিয়ালে

ବନ୍ଧୁନାଥ ଆହିବ ଆଜି ।

(১৭) কলৰ গুৰিত গোৱা নাম !

সলাগ লৈ জেঠেৰি ।

মুচুকাই হাহিলে

ঐ বাম ! বৈনাই বৰ ভাল বুলি হে ।

অলপে মতিয়া

বৈনাই কুমলীয়া

ঐ বাম ! ছত্ৰ ধৰিছে তুলি হে ।

শহবৰ পধুলি

দকা দমকা

ঐ বাম ! কি কুল কুলিছে হালি হে ।

পিক্ৰিবৰ মনে গল

জেঠেৰি বৈনাট

ঐ বাম ! ইল্ল মালতীৰ চাকি হে ।

শহবৰ মৰমে

বাক দেখিলো

ঐ বাম ! ছপাই কল গুৰিত থলে হে ।

শাহ আইৰ মৰমে

নিছেই নিদাকণে

ঐ বাম ! জিয়েকক প'হঁতা আছে হে ।

জিয়েকে বুলিছে

মই কিয় খামে

ঐ বাম ! স্বামী কল গুৰিত আছে হে ।

किटना कम शुनि

কলা ঐ জেঠেখি

ঐ বাম ! গাত হালি জালি পবে হে।

ଆମାସ କଲେ ଖୁଲି

ছোৱা গৈ জেঠেৰি

ঐ বাম ! জোব হাতী বান্ধিব পাবে হে ।

৮) দাঁড়া আদর্শবলে যোরা নাম ।

হাতি কবে

ডোল ডোপ

ঘোঁষা ধরে ছাতি ।

ਭੰਗ ਭੰਗ

ভীষক বাজা

জোঁরাই আছে বাতি ।

आहक आहक

দেবব জোয়াই

চোঁষা নেত্র পুৰি ।

ଉତ୍କଳୀ

ଟୋପକା ନାହିଁ

अनक आनवि ।

কাঠিব খগিত

হবে লোভা

ଶ୍ରୀ ମାନ ।

पाटहू पाटहू

চলি যাওক

જામિન લામિન ॥

ਓਨਾ ਓਨਾ

ভীষ্ম বাজা

ਜਾਂਵਾਇ ਆਟਹ ਰਾਤਿ ।

आहूत आहूत

দেবদেবী

साधक कमल उचिष्ठ ॥

ଓଁ ଓଁ

ଭୀଷ୍ମକ ବାଜା

ଝୋରାହି ଆହେ ଜଡ଼ି ।

ପାଂସବ

ମଞ୍ଜୁ ତାହି

ଆନକ ଆନବି ॥

ତବି ଧୁଆବଲଇ

କୋନ ଜନୀ ଆହିଛେ

ଭବିତ ନାହିକିମ୍ବା ମଲି

ଧୁଆଇ ଲଇ ଆହିଛେ।

ପାହ ଡାତ ଏଗାଲି

ଧୁଆଇ ଲଇ ଆହିଛେ। ତବି ।

୧୧) ଶୁଭାଂଶୁବି ତୁଲିବଲେ ଯୋରା ନାମ

ଶୁଭାଂଶୁ ତୁଲିବଲଇ

ଓଲାହିଛେ ଦୈବକୀ

କୃପତେ ଧୂପ ଲଗାଇ ବାମ ଜାନକୀ ।

ବାଡ଼ିବେ ଏବାପାତ

ବହି ଶାକ ମବା ପାତ

ଆମି ଶୁଭାଂଶୁବି ଡୋଲୋ ବାମ ଜାନକୀ ।

ବାଟିବେ ଡେକିମ୍ବା

ଆବାକ ବାଟେ ଦିମ୍ବା

ଶୁଭାଂଶୁ ତୁଲିବଲେ ଶାଓ ବାମ ଜାନକୀ !

(২০) হোমৰ সভালৈ যোৱা নাম ।

ভীষক নন্দিনী আই এ

স্বামী বৰিবলৈ যাই এ

গৈ পাবা হোমৰ সভা,

বহি পাবা বৰ ।

কৃষ্ণ যেন স্বামী পাবা

চিত্তা নো কিহৰ ।

ওলাই আহি

কল্পিগীয়ে

মাথাত দিছে হাত ।

সক ভাইক

ঃখি সোধে

স্বামী বৰিম কাক ।

ভাই নামে

নহলা তুমি

পিতা নামে হলা !

মাধৱৰ

কৃষ্ণক আক

জোঁৱাই চিনি পালা ।

দেখ সখি ! বামো আহিছে

দেখ সখি ! কিবা অপমানে

দেখ সখি ! আইদেউক খুজিছে ঠাই হে ।

দেখ সখি ! কোৱাগৈ লিগিবা

দেখ সখি ! পাবক ছালে পিড়া !

দেখ সখি ! দিয়ক সমাজতে ঠাই হে ।

দেখে সখি ! বামো আহিছে
 দেখে সখি ! ডম্বক বজাইছে
 দেখে সখি ! ভিকা বা মাগিছে কিয় হে ।
 দেখে সখি ! তুমি যে নেজানা
 দেখে সখি ! হেবা দেউতা
 দেখে সখি ! খুইছে ছেনেহর জীবে হে ।
 দেখে সখি ! অরণ্য মাড়তে
 দেখে সখি ! ফেকয়াই ছিববে
 দেখে সখি ! লগাই গন্ধব তেলব বাতি হে ।
 দেখে সখি ! আজি আইদেও
 দেখে সখি ! কি যজ্ঞো পাতিছে
 দেখে সখি ! জানে সখি সবক মাতি হে ।
 দেখে সখি ! কালি এতে বেলি
 দেখে সখি ! আছিল আইদেও
 দেখে সখি ! স্নান পালেসত শুই হে ।
 দেখে সখি ! আজি এতে বেলি
 দেখে সখি ! যাবলই ওলালা ।
 দেখে সখি ! ছোতালত লগাইছে জুই হে ।
 দেখে সখি ! কালি এতে বেলি
 দেখে সখি ! সখি প্রভাতী
 দেখে সখি ! বহি বৈ আছিল তাঁত হে ।
 দেখে সখি ! আজি এতে বেলি
 দেখে সখি ! যাবলই ওলালা
 দেখে সখি ! অগ্নি বলাইছে গারত হে ।

দেখে সখি ! জাপ দি চেয়েজি
 দেখে সখি ! খবির নোহাৰা
 দেখে সখি ! বালি দি নধবা মানে হে ।
 দেখে সখি ! আমাবে আইদেওক
 দেখে সখি ! নমাব নোহাৰো
 দেখে সখি ! খবাই লই নধবা মানে হে ।
 দেখে সখি ! খবাই লই মাতাগৈ
 দেখে সখি ! দেউতাক আনা গৈ
 দেখে সখি ! তেহেবা নমাব পাৰা হে ।
 উৰি আমত ঘুৰি ঘুৰি
 বৰ বৰ লতা ।
 নেঙাঙ্গিলে নিছিঙ্গিলে
 দেউতাবে কথা ॥

(২১) হোমৰ সভাত গোৱা নাম ।

মাৰব আগতে কাকত
 তিনি সত্যে খালা কাকত
 শাহব ঘৰ নোসোৱাওঁ বুলি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াওঁ বিজুলি ডাকত ।
 আইটী চিকন দেখি কাকত
 লছবাই মোমালা কাকত
 কোনে আনিছিলে মাতি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াওঁ বিজুলি ডাকত ।

বব ববব বৃধলই কাকত
 কি চাই জোয়াই লবা কাকত
 লেজেবি বেতবে গাঠি কি কাকত,
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।
 আইটি চিকন দেখি কাকত
 আহে ঘনে ঘনে কাকত
 কোনে আনিছিলে মাতি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত
 বাবণব পখুলিত কাকত
 কি পুখি ঝেলিছে কাকত
 কেলেই কবিছা খিতাপ কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত
 বাবণব নগরী কাকত
 ভালে চলে কবি কাকত
 তেও এড়ি নিদিয়ৈ সীতা কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।
 ছাঁয়া লিগিৰী কাকত
 সীতাক বুজাইছে কাকত
 বাবণক ভজা স্নানবী কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।
 নেকান্দ মনোদবী কাকত
 নলও বাজ্য কাড়ি কাকত
 বাবণক নভজো জামি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।

বাম গইছিলে কাকত
 মৃগ মাঝিবলই কাকত
 লক্ষ্মণ গইছিলে লড়ি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত
 সেই সময়তে কাকত
 দুর্জন বারণে কাকত
 সীতাক লই গলে হরি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।
 অঁকব বাজে কবি কাকত
 বুঢ়া বামুণ হই কাকত
 সীতাক লই গলে হরি কি কাকত
 চিঠি দি পঠিয়াও বিজুলি ডাকত ।

দিম্ব চাৰি দাবত অ' সীতা
 অন্ন দান কৰিছে অ' সীতা
 হাতত ভোগেজীবা লই অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা
 বাতি চাৰি দাবত অ' সীতা
 কস্তা দান কৰিছে অ' সীতা
 স্নতদাক আগতে লই অ' সীতা ।
 আইদেও নবহে দলিছা তিতা ।
 দদা বলোভদ্রই অ' সীতা
 অন্ন দান কৰিছে অ' সীতা
 স্নতদায় কাটিছে শুভা অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।

সেই সময়তে অ' সীতা
 বৈবাগি অৰ্জুনে অ' সীতা
 স্নতদ্রাক আমাটেল দিয়া অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।
 কটিকৰ স্তম্ভে অ' সীতা
 স্নতদ্রা বহিছে অ' সীতা
 অৰ্জুনৰ মুখটেল চাই অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।
 বৈবাগি অৰ্জুনে অ' সীতা
 একোকে নেজানে অ' সীতা
 স্নতদ্রাত মোহ যায় অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।
 কুণ্ডিলৰ নগবত অ' সীতা
 কিহৰে উকলি অ' সীতা
 কোনে কান্দিবৰে শুহু অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।
 ভীষ্ম কান্দে বজা অ' সীতা
 প্রথমৰ ছহিতা অ' সীতা
 তেওঁকে কান্দিবৰ শুনে অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।
 কোথল্যা বুলিছে অ' সীতা
 স্তম্ভে স্নতদ্রা অ' সীতা
 কৈটককো নিদিবা দোৰ অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।

কোনোবা জনমত অ' সীতা
 মহাপাপ কবিলে' অ' সীতা
 ঋষিৰ শাপে চুলে মোক অ' সীতা
 আইদেউ নবহে দলিছা তিতা ।

জোনে বেলি ! বভাৰ চাৰি চুকে
 জোনে বেলি ! চাৰি জন বহিছে
 তৰা ঐ ! চাৰিওকো চাৰিয়ে হৰে ।
 জোনে বেলি ! তুলসীৰ মালালৈ
 জোনে বেলি ! যেই জনা বহিছে
 তৰা ঐ ! সেই জনাই জানকীক বৰে ।
 জোনে বেলি ! বভাৰ ওপৰে
 জোনে বেলি ! সৰ্পে গুজবিলে
 তৰা ঐ ! পার্শ্বতী বুলিলে খাই ।
 জোনে বেলি ! মহাদেও বুলিলে
 জোনে বেলি ! নেখায় পাৰেবতী
 তৰা ঐ ! সৰ্পে সিদ্ধা বেণু বাই ।
 জোনে বেলি ! বাড়িৰ আমে ধৰি
 জোনে বেলি ! কাটে ছেৰে ধৰি
 তৰা ঐ ! কপিলী গৰবে খিউ ।
 জোনে বেলি ! কেলই যচাইছা ।
 জোনে বেলি ! অগ্নি দেৱতা
 তৰা ঐ ! লেখৰ সান্তে পোহা খিউ ।

জোনে বেলি ! ধৰমৰ টেকেলি
 জোনে বেলি ! ধৰোতা নাইকিমা
 তৰা ঐ ! মোমাই বা কেহেলৈ গ'ল।
 জোনে বেলি ! মোমাই সাজে পাবে
 জোনে বেলি ! শৰাই লৈ দলিয়াই
 তৰা ঐ ! গৰু নাই বিচুৰ্ত্তি হ'ল।
 জোনে বেলি ! বৰা ভাগিনী
 জোনে বেলি ! গৰুহক গাভিনী
 তৰা ঐ ! জগিলে এজনী দিম।

বজাৰ হৈ এথোলা
 দিয়া শুক বাপু
 বাজ্যৰ হৈ এথোলা দিয়া ;
 আমাৰ হৈ এথোলা
 দিয়া শুকৰ বাপু
 আমাৰে আইটী বিয়া।
 আঙ্গুলি আঙ্গুলি
 পেলালে সাকুৰি
 বিধি চোৰ বামুনে পাই।
 ছাগে ধানে খালে।
 তই গালি পাবিলি
 ভাৰ্য্যাৰে সাকুৰি ধলে।
 হোমৰে জুঠবেই
 গা মলজিলে
 ভেলে মলজিলে চাকি।

কিনো নিদারুণে
 অ' বামে চন্দ্রই
 বিচনি নেমাৰে ছাটি ।
 উঠোতে বহোতে
 বৰ হোম দিঙতে
 বাম গই পালেগৈ মাটি ।
 কিনো নিদারুণে
 অ' বামে চন্দ্র
 বিছনি নেমাৰে ছাটি ।
 হোমৰে গুৰিতে ।
 আইদেও খুনে খুনা
 মোৰ ভোক লাগিছে বুলি ।
 চেনেহৰ দেউতাকে
 হেপনি মাৰিলে
 যজ্ঞো ভাগকে বুলি ।
 আগইয়ে বামচন্দ্র
 কই ফুৰিছিল।
 ভাৰ্য্যা নেলাগে বুলি ।
 হোমৰ গুৰি পাই
 ললা ওচৰ চপাই
 মোৰ প্রাণেশ্বৰী বুলি ।
 পুখুৰীৰ পাৰে
 কখন ফুল এজুপি
 নিতৌ তিনি পাহি মনে ।

আইদেউৰ মুখলৈ
 চাবকে নোৱাৰি
 হীৰা কি মুকুতা জলে ।
 বামচন্দ্ৰৰ মুখলৈ
 চাবকে নোৱাৰি
 কেচু খোপা খোপে পৰে ।
 আমাৰে আইদেউ
 হালিছে জালিছে
 কালি এতে বেলিৰ ভাত ।
 সখিত ঠেকাদি
 আইদেউ বহিছে
 মুখৰ নাই পাৰলৈ মাত ।

-- ———

বাহৰে পৰকা বেণু
 বোপাৰ মন ছনকা বেণু
 আমি কথা কলে লাগে কি বেণু বয়সে সক
 দুইও একে লগে বাখিছিলে গক ।
 আইদেউৰ লগতে বেণু
 বহুত দুখে পালা বেণু
 নিচেই কই নপঠিয়াবা কি বেণু বয়সে সক
 দুইও একে লগে বাখিছিলে গক ।
 বেলি হল দেবে পৰ বেণু
 বমচন্দ্ৰ খৰে কৰ বেণু

মাঝে পঠিয়াইছে মাতি কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

হাতী দানে কবা বেণু

খোঁচা দানে কবা বেণু

আক দানে কবা গক কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

চাকবে কঠিয়া বেণু

ওলাই দানে কবা বেণু

বামত কৈ বামতী চুবা কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

চকতে মলঙ্গিল বেণু

অগলৌ কোমোবা বেণু

বব চাকত মলঙ্গিল লোণে কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

তুমি যে আইদেও বেণু

'নলৈ ওলালা বেণু

মাঝে ৩।ত বাহানি কোনে কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

আইবে বাহানি বেণু

খৈছে। সক তনৌ বেণু

মই হলো পববে অখীন কি বেণু বয়সে সক
 ছুইও একে লগে বাধিছিলে গক ।

কি কি ছবাই এৰাও কৰে
 অ ! শশি জাবনিতে পৰি ।
 কান পাতি শুনি আছে
 অ ! শশি বামৰ পটেখৰী ।
 বাপুদেৱে বিধি পঢ়ে
 অ ! শশি মাজে মাজে এৰে ।
 ঘৰত আছে খাটল পেটী
 অ ! শশি তাটল মনত পৰে ।
 আগফালে বকৰানি
 অ ! শশি পাচ ফালে নৈ
 কতক কান্দা গুৰু বাপু
 অ ! শশি হাগি আহা গৈ
 হাগি আহি বাপুদেৱে
 অ ! শশি নেপালে পানী ।
 বেৰৰ আগৰ ফটা কানি
 অ ! শশি ভাতে থলে সানি
 ভাৰত চক আঁকা বকা
 অ ! শশি শাকৰ চক ফুটা
 বায়ুনিৰে কপোৰ থনি
 অ ! শশি নিগনিৱে কুটা ।
 নিগনিৱে কুটি নি
 অ ! শশি থলে বেৰৰ আগত ।
 বাকুলীয়ে পাই আনি
 অ ! শশি দিজে বাহৰ শাকত ।

২২) মুখ চাগুলি ভজা নাম ।

গোববর ভেববে
 লাই হবি হবি
 গোববর ভেববে লাই না বে সখি
 কান্দে বিলাপ করি
 খোপাটেল নকবে কানে ঐ ।
 কিনো চাই আছিল।
 তেলেকা চকুয়াই
 লবা বাগরি যাই নাবে সখি
 কান্দে বিলাপ করি
 খোপাটেল নকবে কানে ঐ ।
 চইতে চেলেঙ্গি
 থয় আমাৰ বোপাই
 চইতে চেলেঙ্গি থয় নাবে সখি
 কান্দে বিলাপ করি
 খোপাটেল নকবে কানে ঐ
 কিনো চিকনে
 কাপোৰৰ কনাইটো
 তাকে কোচ পাতি লয়ে নাবে সখি
 কান্দে বিলাপ করি
 খোপাটেল নকবে কানে ঐ

(২৩) যোৰা নাম ।

- ফুলবৰ ! পকা তামোলৰে
 ফুলবৰ ! ছনকা বাকলি
 ফুলবৰ ! লছবাই কাটিব পাৰো ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! দৰাৰ ককায়েকে
 ফুলবৰ ! কমানৰ কথকি
 ফুলবৰ ! ফেচা যেন কৰিব পাৰো ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! পানো আনিলা
 ফুলবৰ ! মেৰুৰি কনিয়া
 ফুলবৰ ! তামোলো আনিলা ধেনা ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! কেনি পাৰে হলে
 ফুলবৰ ! দৰাৰ ককায়েকে
 ফুলবৰ ! দিনত দুই চকু কনা ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! ভেকুৰি গছতে
 ফুলবৰ ! মেৰুৰি উঠিলে
 ফুলবৰ ! থুহুৰাই ভাগিলে ডাল ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! দৰাৰ ঘৰৰে
 ফুলবৰ ! থাক জোৰ আনিছে
 ফুলবৰ ! জুহুকা বাবলৈ ভাল ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! কথালৰ তলতে
 ফুলবৰ ! কিহে খুচে খুছাই
 ফুলবৰ ! মহ বোলো কঠালৰ মুছি ঐ মনিবৰ ।
 ফুলবৰ ! দৰাৰ ককায়েকে
 ফুলবৰ ! তামোল চুব কৰিলে
 ফুলবৰ ! পানো আনিলে চুছি ঐ মনিবৰ ।

তবা ঐ ! লুইতব ছপবা
 তবা ঐ ! দবাটো জপবা
 তবা ঐ ! বহি ফটা কঠা সিয়ে ।
 তবা ঐ ! আমাৰে আইদেও
 তবা ঐ ! সৰ্ব্বান্ন সুন্দৰী
 তবা ঐ ! বতিয়া বাতিব দিয়ে ।
 তবা ঐ ! নলও ফটা কেঠা
 তবা ঐ ! নেলাগে বতিয়া
 তবা ঐ ! আমাৰ জাবে কাপোৰ আছে ।
 তবা ঐ ! যোনা নাম একুৰি
 তবা ঐ ! যোবা নাম দুকুৰি
 তবা ঐ ! যোবা নামে চাৰি কুৰি ।
 তবা ঐ ! দবাৰ ককায়েকে
 তবা ঐ ! দীঘল হৈ পৰিছে
 তবা ঐ ! যোনা নাম নাগাৰা বুলি ।
 তবা ঐ ! ছপাই মুৰে বান্ধি
 তবা ঐ ! যোবা নাম আনিছে ।
 তবা ঐ ! মেলিলে লবুহে যাবা ।
 তবা ঐ ! ই বাৰিবে কচু
 তবা ঐ ! সি বাৰিবে কচু
 তবা ঐ ! একেধন ছালনিত বাছো ।
 তবা ঐ ! দবাৰি বৰিয়াৰ
 তবা ঐ ! নামতী কেইজনীক
 তবা । জালোৰা ডোমটৈ বেছো ।

অইবে ! আমার পানী পোতাত
 অইবে ! কোন জনী বহিছে
 অইবে ! দলা যেন কবিছে মূৰকে মেলি !
 অইবে ! একাবে মুকাবে
 অইবে ! মুতি পঠিয়ালে
 অইবে ! বিবিঙ্গাব জোপাটো বুলি ।
 অইবে ! ধান জাবি জাবি
 অইবে ! পতান বোব গোটালো
 অইবে ! চুকত পাতি গলো ছলি ।
 অইবে ! ভাত বান্ধি বান্ধি
 অইবে ! পোতনি গোটালো
 অইবে ! তাইহঁত আহিব বুলি
 অইবে ! থেকেকছি কোমোবা
 অইবে ! কুটো হবি হবি
 অইবে ! থেকেকছি কোমোবা কুটে' ।
 অইবে ! দবাণি ঘবিন্না
 অইবে ! নামভী কেজনী
 অইবে ! কতে এতেবেলি হল ।
 অইবে ! কটা মেথেনাবে
 অইবে ! দবজি মাঝোতে
 অইবে ! তাতে এতে বেলি হল ।
 অইবে ! উচি বাঢ়নিবে চুছি
 অইবে ! চুছি হবি হবি
 অইবে ! উচি বাঢ়নিবে চুছি ।

অইবে ! আমি নৌ জোকাওঁতেই
 অইবে ! তাইহেঁতে জোকাণে
 অইবে ! দে বাচনিবে খুঁছি
 অইবে ! লাওবো এবুকু
 অইবে ! কোমোবাৰ এবুকু
 অইবে ! হৰিণাৰ আগে মজহ ।
 অইবে ! মাৰে ভৰি ডালে
 অইবে ! ভান্দো হিয়াজালি
 অইবে ! নেজানো কাৰে বজহ ।

২৪) দৰা ভিতৰলৈ যোৱা নাম

গাখিৰৰ টেকা দৈ অ ! নাজিতৰা
 ভাৰ্য্যাক আগত লৈ অ ! নাজিতৰা
 অকলৈ খাবলৈ গলা নাজিতৰা
 নাহোঁ আজিৰ পৰা মেল হিঁজি দিয়া বাওঁ ।
 গাওৰ বুঢ়া মেধা অ ! নাজিতৰা
 চেনেহৰ সৰু তাই অ ! নাজিতৰা
 সমাজত এৰি থৈ গলা নাজিতৰা
 নাহোঁ আজিৰ পৰা মেল হিঁজি দিয়া বাওঁ ।
 লইনে ডেকা ! নাজিতৰা
 ভাৰ্য্যা বেকা অ ! নাজিতৰা
 আইদেউৰ পাছে পাছে গলা নাজিতৰা
 নাহোঁ আজিৰ পৰা মেল হিঁজি দিয়া বাওঁ ।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY.

(90)

জনকে নিয়ে বাম অ । নাজিতবা
 তলকে যাবা বাম অ । নাজিতবা
 ভার্যাব অধীনে হল নাজিতবা
 মাহেঁ আজিব পবা মেল হিঁদি দিয়া যাওঁ ।
 বাবিব সোণ ববিয়াল অ । নাজিতবা
 পুজে চল খবিরাল অ । নাজিতবা
 ভার্যা হল ঘোচামব জবি নাজিতবা
 নাজিতবা আজিব পবা মেল হিঁদি দিয়া যাওঁ ।
 আউদেউন আঁচলত অ । নাজিতবা
 কিবা মধু আছে অ । নাজিতবা
 মামচজহ পাজতে ফবে নাজিতবা
 মাহেঁ আজিব পবা মেল হিঁদি দিয়া যাওঁ ।

কর্তা কটাক্ষনাওঁই পেরো নাম

[illegible]